

Varhain aamulla Jeesus tuli taas temppeleihin. Hänen luokseen kerääntyi ihmisiä suurin joukoin, ja hän istuutui ja opetti heitä.

Kesken kaiken toivat lainopettajat ja fariseukset paikalle naisen, joka oli joutunut kiinni aviorikoksesta. He asettivat hänet Jeesuksen eteen ja sanoivat: ”Opettaja, tämä nainen on aviorikkoja, hänet tavattiin itse teossa. Mooses on laissa antanut meille määräyksen, että tällaiset on kivitettävä. Mitä sinä sanot?” He puhuivat näin pannakseen Jeesuksen koetukselle ja saadakseen sitten aiheen syyttää häntä.

Mutta Jeesus kumartui ja kirjoitti sormellaan maahan. Kun he tiukkasivat häneltä vastausta, hän suoristautui ja sanoi: ”Se teistä, joka ei ole tehnyt syntiä, heittäköön ensimmäisen kiven.” Hän kumartui taas ja kirjoitti maahan. Jeesuksen sanat kuultuaan he lähtivät pois yksi toisensa jälkeen, vanhimmat ensimmäisinä. Kansan keskelle jäi vain Jeesus ja nainen. Jeesus kohotti päänsä ja kysyi: ”Nainen, missä ne kaikki ovat? Eikö kukaan tuominnut sinua?” ”Ei, herra”, nainen vastasi. Jeesus sanoi: ”En tuomitse minäkään. Mene, äläkä enää tee syntiä.” **Joh. 8: 2-11**

SAARNA

Johanneksen evankeliumissa kuvattu kohta on täynnä jännitteitä. Jos tapahtuma esitettäisiin vaikkapa draamana, se sisältäisi huutoa ja halveksuntaa, kiihkeää oikeassa olemisen tarvetta, mutta myös häpeää ja kuoleman pelkoa. Kivittäminen on mitä raainta kiduttamista, joka aiheuttaa lopulta uhrin kuoleman. Sen kurinpidollisena tarkoituksena on rajoittaa etenkin naisten vapautta ja seksuaalisuutta. Kivittämisestä on kuvauksia antiikin Kreikassa, siitä on mainintoja Mooseksen laissa ja sitä on toteutettu joissakin islamilaisissa kulttuureissa tähän päivään asti.

Vuosikymmeniä sitten kuulin tarinan eräästä afrikkalaisesta miehestä, valitettavasti en enää muista hänen kansallisuuttaan. Hän oli ensi kertaa saanut käteensä omalla kielellään kirjoitetun Johanneksen evankeliumin ja sitä kautta kosketuksen kristinuskoon. Hän alkoi lukea tekstiä varsin kiinnostuneena, kunnes pysähtyi kohtaan, jossa lainopettajat ja fariseukset toivat Jeesuksen eteen aviorikoksesta kiinniotetun naisen. Hän ymmärsi, että Jeesus asetettiin mahdottoman tehtävän eteen. Kivittäminen oli hänenkin yhteisössään ja kulttuurissaan tietyissä tapauksissa oikeutettua. Johanneksen evankeliumin välittämä kertomus viittaa ehkä siihen, että kuolemantuomio oli tarkoitus panna toimeen lynkkaamalla. Jos Jeesus siis hyväksyisi lynkkauksen, hän asettuisi oikeutta, lakia ja Rooman valtaa vastaan- ja samalla omia opetuksiaan ja periaatteitaan vastaan, mutta vastustaessaan sitä häntä voisi taas arvostella oman uskonnollisen yhteisönsä väheksymisestä ja Mooseksen lain ohittamisesta. Miehen kiinnostus kristinuskoon ja Jeesukseen loppui tähän.

Mutta jonkin ajan kuluttua hän kuitenkin avasi kirjan ja jatkoi lukemista. Hän haukkoi henkeään. *”Se teistä, joka ei ole tehnyt syntiä, heittäköön ensimmäisen kiven.”* Hän ymmärsi, että näin voi vastata vain Jumalan Poika. Jeesus ei asettunut vastustamaan lakia, vaan osoitti jumalallisen viisautensa ja armollisuutensa tavalla, joka pudotti kivet syyttäjien käsistä. Jeesus ei puolustanut syntiä vaan asettui syntisen puolelle. Niin kuin Jumala.

Jeesuksen sanat synnittömyydestä ja ensimmäisen kiven heittämisestä on jäänyt elämään myös irrallaan itse kertomuksesta. Se lausutaan usein silloin, kun toista tuomitseva ja haukkuva ihminen ei näe omia virheitään ja on syytöksissään kovin mustavalkoinen. Mutta oikeuttavatko nämä Jeesuksen sanat meitä ojentamaan muita ihmisiä, etsimään ja löytämään vikaa ja virhettä toisten tekemisistä? Eikö jokaisen tulisi ensisijaisesti tarkkailla omia sanomisiaan, tekemisiään ja motiivejaan. Jeesus sanoo: *”Olkaa valmiit armahtamaan, niin kuin teidän Isännekin armahtaa. Älkää tuomitko, niin ei teitäkään tuomita. Älkää julistako ketään syylliseksi, niin ei teitäkään julisteta syylliseksi. Päästäkää vapaaksi, niin teidätkin vapautetaan. Antakaa, niin teille annetaan.”* Tässä on elämänohjetta, Jumalan mielen mukaista toimintaa ja tavoitetta jokaiseen päivään ja jokaiseen kohtaamiseen. Voisiko avain parempaan elämään olla siis siinä, että luovun arvostelemasta toisia ja olen valmis armahtamaan ja unohtamaan? Oikeutetunkin suuttumuksen tai ärtymyksen kohdatessa on syytä muistaa, että kun osoitan syyttävän sormen toista kohtaan, on kolme sormeani aina osoittamassa itseäni. Toisen heikkoudet ja virheet eivät tee minusta parempaa ihmistä, vielä vähemmän silloin, jos arvostelen ja pilkkaan häntä muidenkin kuullen.

Fariseukset ja lainopettajat kuvittelivat hekin olevansa parempia ihmisiä, ihmisten silmissä puhtaita ja siveellisiä. Julkisynnistä kiinnijoutunutta naista tuomitessaan he joutuivat kuitenkin pudottamaan kivet käsistään. He joutuivat Jeesuksen edessä rehelliseen itsetutkisteluun, he joutuivat myöntämään oman syntisyytensä, sen, mikä ei välttämättä näy ulospäin. Kivi kädessä ei ole tarkoitus kohdata toista missään elämäntilanteessa. Viides käsky kuuluu: *Älä tapa!* Luther kirjoittaa: *Meidän tulee niin pelätä ja rakastaa Jumalaa, että emme aiheuta lähimmäisellemme mitään vahinkoa tai kärsimystä, vaan autamme ja tuemme häntä kaikissa elämän tarpeissa.* Kädestä tervehtiminen on symbolinen merkki siitä, että minulla ei ole eikä saa olla mitään piilossa sinua vastaan tai sinua uhaten. Tervehtiminen on myös tärkeä tapa ilmaista toiselle, että tunnen hänet, muistan hänet tai yksinkertaisesti näen hänet. Vierastakin ihmistä voi tervehtiä tai puhutella, jopa Suomessa. Huomaat kai, että aloitin saarnani kivittämisestä ja päädyin sitten suosittelemaan kädestä tervehtimistä. Siihen palaamme vielä myöhemmin tässä messussa.

Tämän pyhän aihe ja teema on Jeesuksen kehoitus: Armahtakaa. Se on myös muistutus siitä, mikä ja millainen on seurakunnan olemus ja tehtävä. Olemme kaikki syntisiä, erehtyväisiä ja heikkoja.

Olemme täällä toisiamme varten, toista tukien ja auttaen. Tehtävämme on tehdä toisillemme sitä ja siten kuin toivoisimme itsellemme tehtävän. Tätä kutsutaan rakkauden kultaiseksi säännöksi. Seurakunta koostuu siis syntisistä ihmisistä, mutta sen perustana ja kulmakivenä on Kristus, joka liittää meidät erilaiset ja monin tavoin erehtyneet yhteen. Seurakunta elää anteeksiantamuksesta. Meidän tulee kohdata toisemme armahtuen, sillä katseella, niillä silmillä, millä Kristus katsoo meitä, ymmärtäen ja syyttämättä. Silloin on jo taivas keskellämme.